

Gazeta e se de 2 ori: Mer-
curea si Dumineca, F6i'a,
candn concedu ajutoriele. —
Pretulu: pe 1 anu 10 fl
pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri e-
sterne 16 fl. v. a. pe unu anu
seu 3 galbini mon. sunatoria.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c.
r., si pe la DD. corespon-
denti. — Pentru serie 6 cr.
Tacs'a timbrala a 30 cr. de
fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvani'a.

Nr. 31.914 1865.

Publicatiune.

Maiestatea S'a c. r. Apostolica in urm'a pre umilitei propunerii a r. cancelarie aulice transilvane in intelegere cu c. r. ministeriu de resbelu, s'a induratu de a permite, ca dispositiunea emisa prin preinalt'a Resolutiune din 19 Nov, 1862 provisorice pre unu restempu de 3 ani si de aici in 3 Dec. 1862, Nr. 29.060 publicata — dupa carea fugarii presentanduse pre calea prescrisa inainte, si chiaru si castigandu inainte de a se asenta eliberarea dela militi'a pre basa atarui motivu de eliberare, totusi sunt de a se pedepsi cu pedepsele destinate in § 45 L. d. f. Arm. alinea 3 amesurate sub presupunerile aci cuprense — si pentru fugarii neapti spre servitulu militar, — se se mai usitodie inoa in unu anu, facia cu fugarii aceia, carii se reintorcu de voia buna din Principatele danubiene, si din provinciele osmane invecinate, se anuntie la oficiele patriotice de asentare, si documentedia cu documente credibile, ca relatiunile pre care se basesa motivulu loru de eliberare au oustatu deja in tempulu acela, precandu s'au intreprinsu in cerculu de asertare patrioticu afacerile de eliberare pentru aoea intregire de armata, la carea a fostu datoriu fugariulu de a se infacioua. —

Clusiu in 7 Fauru 1866.

Dela Guberniulu regescu alu
Transilvaniei.

Impreslunea ce o facu in rescriptu reg. catra diet'a din Pest'a.

Rescriptulu r. absorbe acum totu interesulu noutatiloru interne ale monarchiei. Mai de aprupe a facutu mare impresiune intre provinciele dincolo de Lait'a si intre magiari. Centralistii Vienesi privescu cu multa satisfactiune la cuprinsulu rescriptului, ei tienu, ca credinti'a barbatiloru de statu, care se oglindesa in cuprinsulu rescriptului, e si astadi totu aceea, constanta, care o scimu din diploma si patenta pentru crearea unei unitati a monarchiei, in care se fia cuprinsa in catuva si constitutiunea Ungariei. Cu deosebire se bucura Vienesii, ca rescriptulu pretinde mai antaiu fipsarea invoirii pentru obiectele comune pana a nu se concede de catra coróna eosecutarea legiloru din 1848, fara de a i dore si de pretins'a revisiune. Din contra francheti'a si demnitatea, cu care a vorbitu corón'a catra dieta a pusu pe fratii unguri la o si mai serioua cumpanire a delicatetii problemei si a modului, cu care s'ar poté apropia de vointi'a corónei intru deslegarea cestiuniloru demarcate in numitulu rescriptu si inca cum s'ar poté mai ou scopu si mai cu folosu in partea s'a. — Diurnalulu partitei lui Deák „P. Naplo“ nu comentesa rescriptulu, neci reflecta asupra impresiunii lui; totusi facia cu refrangerele facute din partea regimului in „Constit. östr. Ztg.“, diurnalulu oficiosu, in contra invinuirii, cumca acest'a inca ar vená scopulu dualisticu, centralisticu. „Pesti Naplo“ totu si arata impresiunea, de si indirecta, inse totusi batatória la ochi. Elu dice, ca postulatele si din partea centralistiloru si a maghiariloru din privinti'a impregiariloru trebuie acum se se reduca la o mesura mai mica, inse dualismulu nu poté scapá maghiariloru din vedere. Centralisatiunea nu se mai poté castigá, se poté inse castigá „concentrarea“ in ambele parti ale imperiului; si in impregiarile a-

cestea incurcate e pentru imperiu de ajunsu acestu castigu. Maghiarii dar' nu se voru lasá de dualismu ad. de paritate, dar' numai in privinti'a obiectelor comune, ér' de aci incolo, deoa nu vremu a deschide usi'a absolutismului, dice partit'a lui Deák, se-si pórtu de grigia fiacare parte de interesele sale intre si cu provinciele sale. De aici potemu conchide, ca partit'a lui Deák vré a salvá catu va poté mai multu in favorea dualismului ou tóta francheti'a si pretensiunile rescriptului; si privesce numai dificultatile facia cu drepturile corónei de obiectu seriosu, ér' de aici in colo e treb'a majoritatii dietale a nu jigni principiulu fundamentalu de egemonia din leg. d. 48, cu care pretiu voru si pacta.

„Hon“ inca nu vorbi nemica despre rescriptu, vorbesce inse „Idék Tanuja“, ca le poté servi de lectiune cá diet'a se imbrace una seriozitate si cercuspectiune mai mare, si adauge — din cercuri competente — unu feliu de amenintiare, cumca deca diet'a Ungariei si dupa rescriptulu r. va denegá revisiunea legiloru din 1848 dupa cerintiele tempului: atunci regimulu nu va amaná a desface si acésta dieta, si ordinandu noue alegeri va apelá la tiéra. La ceea ce „Magyar Világ“ reflecta ca ungurulu neci odata nu va invetiá a se „teme“ si a se „infricosá“ de asemeni amenintiare. In maghiari dara a produsu rescriptulu o reculegere si o seriozitate facia cu situatiunea. —

In celelalte natiuni ale Ungariei impresiunile sunt satisfactorie, elu si asiédia speranti'a in simtiulu relegiosu si iubirea de ecuitate a corónei. —

— Ce potemu dice noi despre cuprinsulu r. rescriptu, decatu ca corón'a vorbesce prin tr'ensulu cu tóta seriozitatea si demnitatea, inse si cu benevointi'a si increderea s'a catra tiéra; ea precisesa capital'a diferentia intre parerile regimului si ale dietei, ca-ci precandu diet'a vré, cá coronarea se se faca inaintea revisiunii legiloru, corón'a dechiara in rescriptu, cumca nu o ierta consciencei'a si simtiulu relegiosu a intari legile din 1848 cu juramentulu seu, inainte de a fi revidate determinatiunile art. II, III, IV privitorie la drepturile corónei si la dreptulu de a desface diet'a precum si a art. XVI si XVII despre eosecutarea potestatii comitatelor si despre restaurarea loru, si art. XXII, despre guardi'a nationala, pe care art. lu pretinde a se desfiintá ou totulu. — Tóta descurcarea causei restituirii constitutiunii o face inse dependenta dela resolvarea multiamitória a obiectelor comune pentru totu imperiulu. Intre aceste margini se si tiermurescu diferentiele. —

— Despre Transilvani'a nu vedemu nemica disu specialu in totu rescriptulu. In punctulu 19 inse se reservesa pertractarea despre integritatea dietei Ungariei catu privesce la Dalmati'a, Fiume si la acelea cercuri, ale caroru conchiamare o ordonésa art. d. l. V din 1848, pana candu se voru asterne rezultatele pertractariloru dietale ale Croatiei si Slavoniei. Acum art. V alu legiloru Ungariei din 1848, care tractesa despre alegerea deputatiloru dietali pe temeulu reprezentatiunii populare, cuprinde de totu in unulu si acél'si § si pe Transilvani'a cu cuvintele acestea: Ardélulu, deca vré se se uniésca, tramite in sensulu art. d. l. VII 69 de deputati impartiti in mediuloculu seu.“ Deca suptu art. V cuprinde rescriptulu reg. si Ardélulu seu nu, nu potemu se distingemu, cu tóte ca conchiamarea Ardélului inca se afla facuta dupa art. VII din 1848 in sirulu cercuriloru, fienduca comitatele, districtele si scaunele Ardélului sunt convocate deadreptulu, si prin urmare suptu art. V poté fi computatu si Ardélulu. — In punctulu 20 alu r. rescriptu inca se

dice: „Noi sustienendu totu de o data integritatea teritoriala a regatulu, Ne vomu socoti de cea mai placuta problema a Nóstra, a inaintá medulocirea rezultatului, a carui realizare o dorimu si noi din tóta anim'a scl. Aceste cuvinte inca se potu referi si la Transilvani'a, fienduca ea inca este conchiamata deadreptulu dupa cercuri la dieta. — In punctulu 21, se arata dorinti'a de a se poté asterne dietei proiecte. — Se stau in armonia cu drepturile Nóstre maiestatiche, cu indreptatitele recerintie ale imperiului Nostru si cu pretensiunile ecuitabile ale tieriloru ad necse“; si deca nu am fi chiamati la diet'a din Pest'a dupa cercuri, aici suptu cuventulu de „tierile adnecse“ inca amu poté laá si pe Transilvani'a. — Deci combinandu cuprinsulu acestui rescriptu r. cu cuprinsulu rescriptului datu oatra diet'a Transilvaniei din Clusiu, care unirea definitiva a ambeloru tieri o face dependenta dela regularea repórtelor de dreptu de statu ale tieriloru corónei Ungariei intre olalta si cu imperiulu, si dela garantarea pretensiuniloru de dreptu ale deosebitelor nationalitati si confesiuni, precum si dela regularea cestiuniloru administrative ale tieriei, nu potemu alta tiené, decatu, ca caus'a Transilvaniei plutesce cá unu radesiu intre valurile cele mai necerte ale resolvirei cestiuniloru de dreptu de statu catra olalta si catra imperiu, fara a diori vreunu portu de statiune, unde se si arunce anghiri'a salvarii sale de periculu. Noi dara deveniramu acum pentru agendele nóstre cu multu mai aprofundati in noianulu ingrigiariloru, cá nu cumva incarcandu pe o lature tóta grantatea se ni se restórne nai'a in lupt'a valuriloru amenintatória. — Ducii intiepti nu'si baga in focu tóta ostirea deodata, dar' neci lasa se i incalce dusmanulu. — Reservele sunt antidotulu pentru reserve si singur'a coróna scia ce se reservesa pentru noi si patri'a nóstra. —

Braslovu 12 Mart. Ecselenti'a S'a D. arhiepiscopu si metropolitu Andreiu bar. de Siaguna se reintóise din Pest'a si sosi in 10 ale curentei la resiedintia in Sibiuu.

Blasiu 20 Fauru 1866.

Activitate ori pasivitate? ori ambele? (Urmare.)

Cá responsu la acest'a intrebare: stimatii lectori voru fi priceputu din premisele acelea, ca din partemi combinandu trecutulu cu venitorulu, dau careva preferintia preste totu pasivitatii catu se poté mai strinse. — Apoi deca in presente consideru, cumoa alegerele dietali sunt escrise pre basea articlului II de lege din 1848, in contra caruia romanii totudéun'a au protestatu cá adusu pre cale teroristica si fara voi'a loru; carele nu e decatu unu eflusu alu sistemii feudale, unde se protege spiritulu castigu si preste tóte, egemoni'a maghiara, si carele pre natiunea romana nu numai nu o recunosce, dara o nimicesce apriatu; considerandu, ca reprezentanti Transilvaniei se conchiamu la Pest'a la una dieta, carea dà uniunea seuu fusiunea Transilvaniei in Ungari'a, cu tóte reservele aparute de fapt'a cea mai eclatantu plenita; considerandu ca in acest'a dieta au se se compuna intrebare de statu, cari o data intre imperati'a seuu mai bine intre partea imperatiei transilvane, si intre Transilvani'a s'au compusu prin acte solemne intarite si de Maiestatea S'a imperatulu; — din partemi nu sciu in ce modu si pre ce cale potu se fia romanii activi, fara a se espone periculu de a fi colucratu cá minoritate, éra la nesce conclusa adusa pre placutu majoritatii dietei maghiare din Pest'a, spre nemicirer

